

Sygn. akt I C 74/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Andrzej Żelazowski

Protokolant: st. prot. Anna Żarczyńska-Ziobro

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2014 r. w Krakowie

sprawy z powództwa **J. B.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda J. B. kwotę 85.000,00 zł (słownie złotych: osiemdziesiąt pięć tysięcy) z ustawowymi odsetkami od kwoty 35.000,00 zł od dnia 15.05.2012 do dnia zapłaty i od kwoty 50.000,00 zł od dnia 08.01.2014 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda J. B. kwotę 3.617,00 zł (słownie złotych: trzy tysiące sześćset siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. nakazuje pobrać od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 9.091,12 zł (słownie złotych: dziewięć tysięcy dziewięćdziesiąt jeden 12/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, w pozostałej nieuiszczonymi kosztami sądowymi, od których uiszczenia powód był zwolniony obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IC 74/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 maja 2014 r.

Powód J. B. w ostatecznie określonym piśmie z dnia 04 grudnia 2013 r. żądaniu pozwu domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 85.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 35.000 zł od dnia 15.05.2012 r. oraz od kwoty 50.000 zł od dnia rozszerzenia żądania pozwu, tj. od dnia 06.12.2013 r. (data oddania pisma w placówce operatora pocztowego).

Na uzasadnienie powód wskazał, że w dniu 10 czerwca 2011 r. kiedy wracał samochodem marki F. (...) o nr rej. (...) z pracy do domu samochód marki M. (...) nr rej. (...) jadący przeciwnym pasem ruchu zjechał na pas, którym poruszał się powód w wyniku czego doszło do zderzenia czołowego pojazdów. W wyniku wypadku powód doznał licznych obrażeń, stwierdzono u niego uraz głowy, stłuczenie lewej półkuli mózgu, złamanie trzonu kości ramiennej prawej, wieloodłamowe otwarte złamanie rzepki prawej oraz powierzchni stawowej kłykcia bocznego kości udowej prawej, liczne stłuczenia i otarcia skóry zwłaszcza twarzy oraz okolic talerza biodrowego. Podczas 11 dniowego pobytu w SP

ZOZ w M. w dniu 10.06.2011 r. przeprowadzono u powoda oczyszczenie złamania otwartego oraz otwartą repozycję jak i zespolenie rzepki prawej popręgiem (...). W dniu 12.06.2011 r. wykonano rewizję połączoną z ponownym oczyszczeniem złamania otwartego rzepki oraz stawu kolanowego prawego. Z powodu złego zrostu rzepki powód w listopadzie 2011 r. przeszedł kolejną operację. Powód uczęszczał również na rehabilitację.

Wypadek negatywnie wpłynął na życie zawodowe i osobiste powoda, który w chwili wypadku miał zaledwie 20 lat. Przy wypisie ze szpitala powód został zaopatrzony w szynę gipsową na okres 3 miesięcy na prawą nogę oraz w szynę na rękę na okres 3 tygodni. Z tego względu był on uzależniony innych osób, wymagał z ich strony ciągłej opieki i pomocy. Sytuacja ta powodowała u niego silny stres, niepokój o zdrowie oraz przyszłość. Mimo upływu roku od wypadku pozostały bóle prawego kolana oraz ograniczenie ruchomości miedzykolanowego stopnia, które wymagało pracochłonnej rehabilitacji. Powód nie może już aktywnie uprawiać sportów, musiał przelożyć termin swojego ślubu. Po zrośnięciu się rzepki wymagać będzie kolejnej operacji, polegającej na usunięciu zespolenia. Powód długi czas przebywał na zwolnieniu lekarskim, a więc nie mógł wykonywać swoich obowiązków pracowniczych co wpłynęło na uczucie „bezużyteczności społecznej”.

W odpowiedzi na pozew pozwany przyznał, iż powód J. B. dokonał zgłoszenia szkody będącej następstwem wypadku, któremu uległ w dniu 10 czerwca 2011 r. oraz iż bezsporną jest odpowiedzialność gwarancyjna (...) S.A. za skutki wypadku. Wskazał, iż przystąpił do likwidacji szkody i po ustaleniu odpowiedzialności gwarancyjnej, biorąc pod uwagę okoliczności w jakich doszło do powstania szkody, rodzaj doznanych obrażeń, natężenie cierpień powoda wskutek urazów doznanych w wypadku, stopień trwałego inwalidztwa, rokowania na przyszłość, przyznał mu tytułem zadośćuczynienia łącznie kwotę 15.000 zł. W ocenie pozwanego powód otrzymał stosowne zadośćuczynienie. Pozwany wskazał, iż nie kwestionuje samej zasady odpowiedzialności, niemniej ciężar dowodu w zakresie wysokości poniesionej szkody obciąża powoda stosownie do art. 6 k.c., a powód nie wykazał aby doznana przez niego szkoda uzasadniała wypłatę zadośćuczynienia w wyższej wysokości.

Do okoliczności niespornych w niniejszej sprawie należy:

Sprawcę szkody łączyła ze stroną pozwaną (...) S.A. w W. umowa obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 10 czerwca 2011 r. powód w drodze z pracy do domu uległ wypadkowi samochodowemu. Wyłącznym sprawcą wypadku był kierowca samochodu, który czołowo zderzył się z samochodem powoda. Kierujący samochodem marki M. (...) jadąc od strony W. w kierunku M. stracił panowanie nad pojazdem, zjechał na przeciwny pas ruchu i doprowadził do czołowego zderzenia z samochodem marki F. (...) kierowanym przez powoda.

- dowód: notatka urzędowa sporządzona na Komendzie Powiatowej Policji w M. przez mł. asp. J. G., k. 12 - 13;

W dniu wypadku tj. 10 czerwca 2011 r. powód został przewieziony do szpitala w M. (w którym przebywał do dnia 20.06.2014 r.) gdzie zdiagnozowano u niego uraz głowy, stłuczenie lewej półkuli mózgu, złamanie trzonu kości ramiennej prawej, wieloodłamowe otwarte złamanie rzepki prawej oraz powierzchni stawowej kłykcia bocznego kości udowej prawej. Liczne stłuczenia i otarcia skóry, zwłaszcza twarzy oraz okolic talerza biodrowego. Badanie TK głowy wykazało ukrotocznione ogniska stłuczenia tkanki mózgowej. Zastosowano leczenie w postaci oczyszczenia złamania otwartego, otwarcia repozycji, zespolenia kłykcia bocznego kości udowej prawej śrubami tytanowymi kompresyjnymi, otwartej repozycji zespolenia rzepki prawej popręgiem (...), unieruchomienia gipsowego złamanej kości ramiennej.

- dowód: rozpoznanie z Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M. z dnia 20.06.2011 r., k. 27-28, wynik badania TK głowy, k. 29;

W dniach od 25.11.2011 r. do 26.11.2011 r. powód przebywał w Szpitalu w M. z rozpoznaniem stanu po złamaniu otwartym rzepki prawej i zespoleniu popręgiem, brakiem zrostu, stanem po złamaniu otwartym kłykcia bocznego

kości i zespoleniu śrubami typu H., gdzie został poddany zabiegowi artroskopii kolana prawego, uwolnienia zrostów, usunięcia śruby H. z kłykcia bocznego kości udowej, rewizji złamania rzepki prawej, usunięcia włóknistego zrostu, przeszczepu kości gąbczastej allogenicznej, przeszczepu autogennego szpiku kostnego oraz ponownego zespolenia poprzęgiem.

- dowód: rozpoznanie z Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M. z dnia 28.11.2011 r. oraz zastosowane leczenie, k. 36;

Wynik badania powoda TK z dnia 6.11.2012 r. wykazał stan po złamaniu rzepki prawej w płaszczyźnie horyzontalnej i stabilizacji instrumentarium metalowym. Brak Zrostu. Instrumentarium również w kłykcii bocznej kości udowej – brak danych. (...) przy nasadzie dalszej kości udowej.

- dowód: wynik badania TK z dnia 6.11.2012 r., k. 77;

Powód po wypadku był nieprzytomny, świadomość odzyskał po pięciu dniach. Miał złamaną prawą nogę – rzepekę w kolanie, prawą rękę w ramieniu – pomiędzy łokciem a barkiem. Złamania te były w gipsie, miał cały tułów zagipsowany. Powód był spuchnięty na twarzy, miał krwiaka mózgu, stłuczone płaty czołowe mózgu odpowiadające za agresję, pamięć i świadomość. W związku z tymi obrażeniami powód przebywał w szpitalu przez 10 dni po wypadku. W związku z wypadkiem powód źle się czuł, wszystko go bolało, otarcia szczypały, w kolanie odczuwał pulsujący ból, bolała powoda ręka, odczuwał bóle głowy, był nerwowy, przeklinał, obrażał innych, zapominał okoliczności wypadku, nie poznawał bliskich. Nerwowość powoda utrzymuje się nadal, co przejawia się w tym że krzyczy na żonę, denerwuje się gdy dziecko nie zaśnie, denerwuje się gdy coś mu nie wyjdzie. Wcześniej powód nie był taki nerwowy. Po wypadku powodowi przez 4 dni podawano w szpitalu morfinę, po wyjściu ze szpitala stosował środki przeciwbólowe – K.. Po opuszczeniu szpitala powód przez 9 tygodni miał gips na prawej ręce, a przez 3 miesiące gips na prawej nodze. Ręka i noga bolały powoda przez 3 miesiące od wypadku, noga bolała w sposób pulsujący - nasilający się, ręka w zależności od jej ułożenia. Przez pierwsze 3 miesiące powód praktycznie nie mógł wstać z łóżka i wymagał ciągłej opieki, nie był w stanie samodzielnie korzystać z toalety, posiłki spożywał w łóżku, żona pomagała mu w codziennych czynnościach jak np. kąpanie się, przebieranie, jedzenie itp. Dla powoda było krępujące, że rodzina musiała się nim zajmować, że był zależny od innych osób, nadto wszystko go bolało i miał złe samopoczucie. Powód nie był w stanie sam zejść po schodach – musiał być znoszony, teściowie dowozili go na rehabilitację, którą powód rozpoczął po wyjściu ze szpitala i która trwa do chwili obecnej, powód korzysta z zabiegów: magnetronic, laser, krio, masaże oraz ogólne ćwiczenia obciążeniowe na nogę, powód codziennie chodzi na rehabilitację, trwa to od 1,5 do 2 godzin. Obecnie powód nadal ma ograniczoną sprawność, boli go ręka przy dłuższym noszeniu np. dziecka, noga boli powoda w sposób nasilający się gdy dłużej coś nosi lub dłużej chodzi, nadto drętwieje przy dłuższym kierowaniu samochodem. Masaże nogi są bolesne ze względu na zrosty, które muszą one być rozciągane, w nodze nastąpił zanik mięśni, które rehabilitanci próbują pobudzić do pracy, powód nie ma pełnego zgięcia i wyprostu w kolanie. Po stłuczeniu płatów czołowych w wyniku wypadku powód stał się nerwowy, odczuwa bóle głowy, przed wypadkiem głowa bolała go raz, dwa razy w miesiącu, obecnie cztery, pięć razy w miesiącu.

Po wypadku powód stracił pracę, ma orzeczoną niezdolność do pracy, pozostaje na zasiłku rehabilitacyjnym. Za rehabilitację nie płaci – korzysta ze świadczeń refundowanych przez NFZ. Przed wypadkiem powód pracował w firmie budowlanej jako pracownik ogólnobudowlany, zarabiał 1300 zł netto. Jeśli noga powoda się nie zrośnie, zmuszony prawdopodobnie będzie przejść jeszcze jeden zabieg polegający na pobraniu szpiku kostnego z miednicy i zalewaniu rzepki kolanowej.

- dowód: zeznania świadka M. B., k. 79; zeznania powoda, k. 80.

W następstwie wypadku z dnia 10 czerwca 2011 r. powód doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z powodu stłuczenia mózgu z następowymi niewielkimi zmianami poznawczymi na tle uszkodzenia (...) 30%, złamania kości ramiennej prawej z deficytem ruchomości w stawie barkowym oraz uszkodzeniem głowy długiej mięśnia dwugłowego ramienia – 20%, złamania rzepki kolana prawego z następowym deficytem ruchomości w stawie kolanowym – 4%, złamania kłykcia bocznego kości udowej prawej – 5%. Łącznie długotrwały uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi 59%.

Powód wymaga rehabilitacji ruchowej oraz neuropsychologicznej przez okres około dwudziestu czterech miesięcy, być może wymagać będzie operacji naprawczej zerwanego przyczepu mięśnia dwugłowego ramienia prawego o ile zostanie zakwalifikowany do tego rodzaju leczenia. Po tym czasie powód powinien odzyskać zdolność do pracy w wyuczonym zawodzie zakładając, że przestrzegać będzie zaleconego reżimu rehabilitacji. Obecnie powód nie odzyskał w pełni zdolności do pracy w wyuczonym zawodzie.

- dowód: opinia sporządzona przez Zakład Medycyny Sądowej (...) z dnia 10 października 2013 r., k. 94-97.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku i poniesioną przez powoda szkodę nie budzą wątpliwości na tle przepisów art. 805 § 1 k. c. oraz art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku O ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. jednol. Dz. U. z 2013 r., poz. 392).

Niewątpliwie uzasadnione nadto jest przyznanie powodowi zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę stosownie do art. 445 § 1 k. c.

W judykaturze ugruntował się już pogląd opowiadający się za kompensacyjnym charakterem przewidzianego w art. 445 § 1 k. c. zadośćuczynienia pieniężnego, tj. uznający

je za sposób naprawienia szkody niemajątkowej, wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Powinno ono uwzględniać nie tylko krzywdę istniejącą w chwili orzekania, ale również taką, którą poszkodowany będzie w przyszłości

na pewno odczuwać, oraz krzywdę dającą się z dużym stopniem prawdopodobieństwa przewidzieć. O rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinien zatem decydować w zasadzie rozmiar doznanej krzywdy, tj. stopień cierpień fizycznych

i psychicznych, ich intensywność, czas trwania, stopień i trwałość kalectwa i inne podobne okoliczności. Niewymierny w pełni charakter tych okoliczności sprawia, że sąd przy ustaleniu rozmiaru krzywdy i tym samym wysokości zadośćuczynienia ma pewną swobodę. Podkreśla się, że ocena sądu w tym względzie powinna opierać się na całokształcie okoliczności sprawy. Istotnym elementem indywidualizującym jest wiek poszkodowanego bowiem intensywność cierpień z powodu kalectwa jest większa u człowieka młodego, skazanego na rezygnację z radości życia, jaką daje zdrowie, możliwość pracy i osobistego rozwoju (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, Lex nr 80272). Zadośćuczynienie musi przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną, z drugiej zaś strony powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa jednakże uwzględnianie stopy życiowej społeczeństwa przy określaniu wysokości zadośćuczynienia nie może podważać jego kompensacyjnej funkcji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2006 roku, IV CSK 80/05, OSNC 2006/10/175, Lex nr 182892).

Biorąc powyższe kryteria pod rozwagę oraz okoliczność, że w czasie wypadku powód miał 20 lat, a więc był osobą bardzo młodą, w pełni sprawną, samodzielną i zaradną, a w następstwie wypadku doznał uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 59 %, uznał Sąd za uzasadnione przyznanie powodowi zadośćuczynienia w żądanej przez niego kwocie 85.000 zł.

Sąd miał na względzie, że powołana kwota, powiększająca wcześniej wypłacone powodowi przez pozwanego zadośćuczynienie w wysokości 15.000 zł, przy uwzględnieniu kwoty 20.000,00 zł wypłaconej powodowi przez sprawcę wypadku, będzie odpowiednia do rozmiaru doznanej przez powoda krzywdy, wynikającej ze znacznego stopnia kalectwa będącego następstwem wypadku oraz cierpień psychicznych i fizycznych powoda z tym związanych. W szczególności wziął Sąd pod rozwagę doznane przez powoda w związku z wypadkiem dolegliwości bólowe oraz utrzymujące się przez długi czas po wypadku poczucie bezradności powoda, obniżenia własnej wartości i

nieprzydatności wskutek niemożności prowadzenia aktywnego życia, jakie prowadził przed wypadkiem i konieczności korzystania z pomocy innych osób.

W świetle poczynionych ustaleń niewątpliwym jest, iż powód doznał ciężkich uszkodzeń ciała, w związku z którymi przeszedł szereg poważnych i bardzo bolesnych zabiegów. W związku z doznanymi obrażeniami odczuwał długotrwałe dolegliwości bólowe, o tak znacznym stopniu natężenia, iż w okresie czterech dni od wypadku powodowi podawano morfinę dla uśmierzania bólu, a następnie bardzo silne leki przeciwbólowe. Mimo, że powód został poddany szeregowi skomplikowanych zabiegów leczniczych oraz długotrwałej i bolesnej rehabilitacji nie powrócił do stanu zdrowia, jakim cieszył się przed wypadkiem. Powód doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, który wynosi łącznie 59%, a więc wielkość tego uszczerbku jest znaczna.

Powód pozostaje w ciągłym leczeniu - wymaga rehabilitacji ruchowej oraz neuropsychologicznej przez okres około dwudziestu czterech miesięcy, być może wymagać będzie operacji naprawczej zerwanego przyczepu mięśnia dwugłowego ramienia prawego, o ile zostanie zakwalifikowany do tego rodzaju leczenia. Mając powyższe na uwadze wskazać należy, że rokowania w przedmiocie poprawy stanu zdrowia powoda nie są jednoznaczne, bowiem powód wymaga długiego okresu dalszego leczenia, w trakcie którego może wyniknąć konieczność kolejnych bolesnych zabiegów.

Szkoda niemajątkowa dotyka sfery doznań psychicznych człowieka, obejmuje ból, cierpienie, tak fizyczne, jak i psychiczne, jest niewymierna i w zasadzie nieodwracalna, dlatego nie da się jej wyrazić i ocenić w sposób adekwatny w kwocie pieniężnej. Można

to uczynić jedynie w sposób przybliżony, pośredni, niedoskonały. W ocenie Sądu zadośćuczynienie w powołanej wysokości uwzględnia obniżenie jakości życia powoda

we wszystkich powołanych płaszczyznach, ujemne przeżycia powoda z tym związane i w pośredni sposób pozwoli na wyrównanie uszczerbku doznanego przez powoda.

Powołaną kwotę zasądził Sąd na rzecz powoda z ustawowymi odsetkami, stosownie do art. 481 §1 i 2 k.c., od kwoty 35.000,00 zł od dnia 15 maja 2012 r. r., a od kwoty 50.000,00 zł od dnia 08.01.2014 r. Termin wymagalności odsetek ustalono przyjmując, iż dla roszczenia pierwotnie dochodzonego pozwem w kwocie 35.000,00 zł w dniu 15.05.2012 r. (data odpowiedzi pozwanego na zgłoszenie szkody) upłynął już 30-dniowy termin, w którym pozwany winien wypłacić powodowi dochodzone przez niego zadośćuczynienie (art. 455 oraz art. 817 §1 i 2 k.c. w związku z art. 14 ust. 1 i 2 w/w ustawy), zaś co do kwoty 50.000,00 zł, tj. co do roszczenia, o które nastąpiło rozszerzenie żądania pozwu, niewątpliwym jest, że pozwany otrzymał pismo wzywające do jej zapłaty przed dniem 08.01.2014 r. (data odpowiedzi pozwanego na rozszerzenie pozwu), co uzasadnia zasądzenie odsetek od tej daty (art. 455 k.c.). Ponieważ powód nie wykazał, w jakiej dacie faktycznie pozwany otrzymał pismo zawierające rozszerzenie powództwa i wzywające do zapłaty kwoty 50.000,00 zł, Sąd oddalił powództwo co do dochodzonego przez powoda roszczenia z tytułu odsetek należnych od tej kwoty za okres do dnia 08.01.2014 r.

W ocenie Sądu brak podstaw do uwzględnienia żądania powoda ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku, jakie mogą ujawnić się w przyszłości. Jak wynika z opinii biegłych brak podstaw do przyjęcia aby istnieć miały lub mogły wystąpić inne jeszcze następstwa wypadku. Z tych przyczyn uznać należy, że powód nie posiada interesu prawnego w powołanym żądaniu (art. 189 k.p.c.) bowiem ze względu na treść art. 442¹ §3 k.c. powód w każdym czasie będzie mógł dochodzić naprawienia szkody, jeżeli ujawnią się dalsze ewentualne skutki wypadku (por.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24.02.2009 r., III CZP 2/09, OSNC 2009/12/168).

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 i art. 99 k.p.c., uznając iż powód wygrał niniejszą sprawę w całości (powód pismem z dnia 04.12.2013 r. ograniczył żądanie pozwu o pierwotnie dochodzoną kwotę 20.000,00 zł jedynie z tej przyczyny, iż uzyskał ją od sprawcy wypadku), wobec czego pozwany obowiązany jest do zwrotu powodowi kosztów procesu, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 3.600,00 zł stosownie do §2 ust. 1 i 2 i §6 punkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego

ustanowionego z urzędu (t. jednol. Dz. U. z 2013 r., poz. 490) i poniesiona przez pełnomocnika opłata skarbową od udzielonego mu pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

O nieuiszczonych kosztach sądowych, od których uiszczenia powód był zwolniony, orzekł Sąd na zasadzie art. 113 ust. 1 w związku z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jednol. Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594), obciążając pozwanego obowiązkiem uiszczenia opłaty należnej od pozwu (w kwocie 4.250,00 zł) oraz zwrotu wydatków związanych ze sporządzeniem opinii biegłego w sprawie (w kwocie 4.841,12 zł).

Sygn. akt IC 74/14

(...)

(...)

(...)

(...)